

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

AN TEASTAS SÓISEARACH 2009

AN SCÉIM MHARCÁLA

GAEILGE

ARDLEIBHÉAL

TREORACHA GINEARÁLTA

1. Le linn na marcála ní mór cloí go dlúth leis an Scéim seo, le cibé leasuithe a dhéanfar uirthi ag an gComhdháil Mharcála, agus le cibé treoracha eile a thabharfar ag an gComhdháil nó ina dhiaidh sin.
2. Ní mór don Scrúdaitheoir Cúnta an mharcáil ar na freagarleabhair a dhéanamh i ndúch dearg. Ní mór botúin a mharcáil (níl ceartú i gceist) trí líne dhearg a tharraingt fúthu.
3. Ní mór na marcanna a bhronntar ar fhoranna éagsúla na gceisteanna agus na bhfocheisteanna (de réir mar a áireofar ag an gComhdháil iad) a thaispeáint go soiléir sna hionaid chuí ar na freagarleabhair.
4. Ní ceart don Scrúdaitheoir Cúnta aon rud a scríobh i gcorp an fhreagarleabhair ach amháin marcanna, comharthaí, ticeanna, línte.
5. Dírítear aird an Scrúdaitheora Chúnta ar a bhfuil i gceist sna treoracha ar leathanaigh **8** agus **9** den cháipéis seo maidir le hiarrthóirí a bhfuil oiriúntas réasúnta faofa dóibh.

PÁIPÉAR 1 (S7)
(100 marc)

ROINN I – SCRÍOBH NA TEANGA

[70 marc]

Ceist 1. Freagair do rogha **ceann amháin** de **A, B, C, D** anseo thíos. **(50 marc)**

(Ní gá níos mó ná **leathanach go leith** a scríobh.)

Ábhar: 10 marc. **Gaeilge:** 40 marc. $10 + 40 = 50$ marc.

An dáileadh céanna marcanna atá i gceist i ngach rogha in **A, B, C** agus **D**.

Ceist 2. Freagair **A nó B** anseo. (Ní gá níos mó ná **leathleathanach** a scríobh.) **(20 marc)**

Ábhar: 4 mharc. **Gaeilge :** 16 mharc. $4 + 16 = 20$ marc

An dáileadh céanna marcanna sa dá rogha, **A agus B**.

Nóta: I gcás an dá cheist i **Roinn I** bheifí ag súil le coibhneas áirithe idir na marcanna d'ionramháil an ábhair agus na marcanna don chumas Gaeilge.

ROINN II - LÉAMHTHUISCINT (SLIOCHT LEANÚNACH)

[30 marc]

Léigh an píosa iriseoireachta seo (bunaithe ar ailt nuachtáin) agus freagair na ceisteanna a ghabhann leis.

[Bíodh na freagraí i d'fhocail féin, chomh fada agus is féidir leat.]

Tá cúig cheist, (i) - (v), le freagairt.

Tá na ceisteanna ar fad ar cómharc: $6 \text{ marc} \times 5 = 30 \text{ marc}$.

Tá dhá fhocheist, (a) agus (b), le freagairt i gcás na gceisteanna: (i) – (ii): $(3 + 3) \times 2 = 12$ mharc.

Tá dhá fhocheist, (a) agus (b) le freagairt i gcás ceiste: (iii) (a) $1+1+1$ (b) $3 = 6$ mharc

I gcás ceiste (iv) tá **dhá** phointe eolais á lorg: $(3 + 3) = 6$ mharc

I gcás ceiste (v) tá pointe amháin eolais á lorg: $= 6$ mharc

N.B. Is féidir **uasmhéid 3 mharc** a bhaint den iomlán ag an deireadh i ngeall ar easpa cúraim i láimhseáil na teanga.

PÁIPÉAR II (S8)
(120 marc)

ROINN I - PRÓS LITEARTHA

[30 marc]

Ceist 1. Léigh an sliocht seo agus freagair **trí cinn** de na ceisteanna a ghabhann leis. **(15 mharc)**
Ní mór ceist **amháin** a roghnú as **A** agus ceist **amháin** a roghnú as **B**.

Is féidir an **tríú ceist** a roghnú as **A nó B**.

[*Bíodh na freagraí i d'fhocail féin, chomh fada agus is féidir leat.*]

(Ní gá níos mó ná **leathanach** a scríobh ar an gCeist seo ar fad.)

Tá trí cheist le freagairt agus iad ar cómharc.

- **Tuiscint:** 4 mharc $(2 + 2) \times 3 = 12$.

Buntuiscint: $2+2 - (i) (ii)$ agus (iii) ; **Léirithuiscint:** (i) dhá thréith $= 1+1$; léiriú $= 2$; $(ii) \& (iii) = 2+ 2$

- **Gaeilge:** 3 mharc. $(4 \times 3) + 3 = 15$ mharc.

Ceist 2. Freagair **A nó B** anseo. (Ní gá níos mó ná **leathleathanach** a scríobh.) **(15 mharc)**

A (i) agus B (i)

Teideal an tsaothair = 1 mharc

Ainm an údair = 1 mharc **2 mharc**

A (ii) agus B (ii)

Ábhar: 5 mharc; **Gaeilge:** 8 marc

A nó B : $1 + 1 + 5 + 8 = 15$ mharc.

ROINN II – FILÍOCHT

[30 marc]

Ceist 1. Léigh an dá dhán thíos agus freagair **trí cinn** de na ceisteanna a ghabhann leo. **(15 mharc)**
Ní mór ceist **amháin** a roghnú as **A** agus ceist **amháin** a roghnú as **B**.

Is féidir an **tríú ceist** a roghnú as **A nó B**.

[*Bíodh na freagraí i d'fhocail féin, chomh fada agus is féidir leat.*]

(Ní gá níos mó ná **leathanach** a scríobh ar an gCeist seo ar fad.)

Tá trí cheist le freagairt agus iad ar cómharc.

- **Tuiscint:** 4 mharc $\times 3 = 12$.
- **Gaeilge:** 3 mharc. $(4 \times 3) + 3 = 15$ mharc.

Ceist 2. Freagair **A** nó **B** anseo. (Ní gá níos mó ná leathleathanach a scríobh.)

(15 mharc)

A (i) agus B (i)

Teideal an dáin	=	1 mharc	
Ainm an fhile	=	1 mharc	2 mharc

A (ii) agus B (ii)

Ábhar: 5 mharc; **Gaeilge:** 8 marc

A nó B : $1 + 1 + 5 + 8 = 15$ mharc.

ROINN III - LÉAMHTHUISCINT (GIOTAÍ GEARRA)

[30 marc]

Freagair do rogha **trí cinn** de **A, B, C, D** anseo. (Is leor freagraí gairide i ngach cás.)

[*I gcás A, B agus C bíodh na freagraí i d'fhocail féin, chomh fada agus is féidir leat.*]

Ní mór tabhairt faoi trí cinn de na giotaí, **A - D**. Tá siad ar cómharc.

10 marc x 3 = 30 marc.

A, B agus C: (i) 5 (3+2) + (ii) 5 (3+2).

D.	(2) = fáil;	(3) = mbeidh;	(4) = gceann;
	(5) = mórán;	(6) = coitianta;	(7) = ar;
	(8) = bhrí;	(9) = thaitin;	(10) = dath;
	(11)= naimhde.		

1 mharc x 10 = 10 marc

N.B. Is féidir **uasmhéid 3 mharc** a bhaint den iomlán ag an deireadh i ngeall ar easpa cúraim i láimhseáil na teanga.

Freagair **A** nó **B** nó **C** anseo. (Ní gá níos mó ná **leathleathanach** a scríobh.)

Tá **A**, **B** agus **C** ar cómharc.

Ábhar: 13. Gaeilge: 17.

13 + 17 = 30 marc.

N.B. Ní mór freastal a bheith déanta ar a bhfuil i gceist sna treoracha scríofa a ghabhann leis na litreacha.

Treoracha maidir le dáileadh marcanna:-

1. **Na Foirmlí Ceiliúrtha:**

<u>Seoladh:</u>	1 mharc
<u>Beannú:</u>	1 mharc
<u>Críoch:</u>	1 mharc

2. Tabhair faoi deara go bhfuil cúig thasc le comhlíonadh i ngach cás. Léigh an litir ó thús deireadh agus breac síos **P1, P2, P3, P4, P5** ar an litir féin ag freagairt do na tascanna éagsúla atá le comhlíonadh. Is mar seo a dhéantar an mharcáil ansin:

3.	Eolas	Gaeilge
<u>na cúig thasc comhlíonta</u>	Marc as 10	Marc as 17
<u>ceithre thasc comhlíonta</u>	Marc as 8	Marc as 14
<u>trí thasc comhlíonta</u>	Marc as 6	Marc as 11
<u>dhá thasc comhlíonta</u>	Marc as 4	Marc as 8
<u>tasc amháin comhlíonta</u>	Marc as 2	Marc as 5

4. Litreacha neamhfhoirmeálata is ea **A** agus **C**. [Beannú; Críoch]
Litir fhoirmeálta is ea **B**. [Beannú; Críoch]

CLUASTUISCINT (S7A)

(100 marc)

N.B. Ní mór na freagraí ar fad a scríobh as Gaeilge ach **amháin** sna cásanna nach bhfuil gá leis.

Cuid A (28 marc)

Ceithre cheist déag, dhá mharc an ceann.

$$2 \times 14 = 28 \text{ marc.}$$

Cuid B (27 marc)

Naoi gceist, trí mharc an ceann.

$$3 \text{ mharc} \times 9 = 27$$

Cuid C (27 marc)

Naoi gceist, trí mharc an ceann.

$$3 \text{ mharc} \times 9 = 27 \text{ marc}$$

Cuid D (18 marc)

Sé cheist, trí mharc an ceann.

$$3 \text{ mharc} \times 6 = 18 \text{ marc}$$

Maidir le heaspa cruinnis, ráitis nach abairtí i gceart iad (nuair a bhíonn a leithéidí á n-éileamh), fíor-dhrochlitriú, etc., is féidir **uasmhéid 5 mharc a bhaint den iomlán a ghnóthaigh an t-iarrthóir** (as 100 marc) ag an deireadh.

OIRIÚNTAS RÉASÚNTA

Tá roinnt leasuithe ar an **Scéim Mharcála** le cur i bhfeidhm i gcás iarrthóirí a bhfuil socruithe speisialta, i gcás na marcála, faofa ag **Coimisiún na Scrúduithe Stáit** dóibh. Iarrtar ort na hiarrthóirí seo a mharcáil sa ghnáthshlí, d'réir na scéime marcála, agus na leasuithe seo a leanas a chur i bhfeidhm ansin. Ní mór na leasuithe a thaispeáint ar fhreagarleabhair na n-iarrthóirí. Baineann an t-oiriúntas seo le litriú agus le cruinneas gramadaí sna ceisteanna a bhfuil marcanna ar leith ag dul do na nithe sin. Féach, led' thoil, ar an leathanach cuí in S.63, *Treoracha do Scrúdaitheoirí Cúnta 2009*.

Páipéar 1 (S7)

Roinn 1

Ceist 1

Gaeilge: 40 marc.

Treoir: An marc a ghnóthaigh an t-iarrthóir don Ghaeilge a mhéadú mar seo a leanas:

$$\begin{array}{lll} \underline{10 - 14} : + 1. & \underline{15 - 24} : + 2. & \underline{25 - 34} : + 3. \\ \underline{35 - 36} : + 4. & \underline{37, 38, 39} > 40. & \end{array}$$

Ceist 2

Gaeilge: 16 mharc.

Treoir: An marc a ghnóthaigh an t-iarrthóir don Ghaeilge a mhéadú mar seo a leanas:

$$\underline{6 - 9} : + 1. \quad \underline{10 - 14} : + 2. \quad \underline{15} > 16.$$

Roinn II

Treoir: Ná baintear aon mharc (as an uasmhéid 3 mharc is féidir a bhaint) “i ngeall ar easpa cúraim i láimhseáil na teanga.”

Páipéar II (S8)

Roinn 1

Ceist 1

Trí cheist: **Tuiscint: 4; Gaeilge: 1.**

Treoir: Tugtar an marc don Ghaeilge d’aon iarrthóir a ghnóthaigh marc ar Thuiscint.

Ceist 2

Gaeilge: 8 marc.

Treoir: An marc a ghnóthaigh an t-iarrthóir don Ghaeilge a mhéadú mar seo a leanas:

$$\underline{2-4} : + 1. \quad \underline{5-6} : + 2. \quad \underline{7} > 8.$$

Roinn II

Ceist 1

Trí cheist: **Tuiscint: 4; Gaeilge: 1.**

Treoir: Tugtar an marc don Ghaeilge d’aon iarrthóir a ghnóthaigh marc ar Thuiscint.

Ceist 2

Gaeilge: 8 marc.

Treoir: An marc a ghnóthaigh an t-iarrthóir don Ghaeilge a mhéadú mar seo a leanas:

$$\underline{2-4} : + 1. \quad \underline{5-6} : + 2. \quad \underline{7} > 8.$$

Roinn III

Treoir: Ná baintear aon mharc (as an uasmhéid 3 mharc is féidir a bhaint) “i ngeall ar easpa cúraim i láimhseáil na teanga.”

Roinn IV

Gaeilge: 17 marc.

Treoir: An marc a ghnóthaigh an t-iarrthóir don Ghaeilge a mhéadú mar seo a leanas:

$$\underline{4-7} : + 1. \quad \underline{8-11} : + 2. \quad \underline{12-14} : + 3. \quad \underline{15, 16} > 17.$$

Cluastuiscint (S7A)

Treoir: Ná baintear aon mharc d’aon iarrthóir i ngeall ar easpa cruinnis, etc.
(Féach an treoir ag deireadh Lch 7 den Scéim Mharcála seo.)